І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюз: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 34. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, WEDNESDAY, FEBRUARY 23, 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, СЕРЕДА, 23-го ЛЮТОГО 1966 No. 34. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 21-го лютого 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТІВ ПЛЯН ПЕРЕБУДОВИ МІСЬКИХ НЕТРІВ БУДЕ ВДВОЄ БІЛЬШИЙ, як його спочатку плянували, — якщо його схвалить Конгрес. Згідно з цим пляном мали б перебудувати 350,000 мешканевих одиниць та поліпшити мешканеві умовини більше як одного мільйона людей. Президент плянує видати на цю ціль $2.3 більйона впродовж 5-ох років та перебудовувати мешканеві нетри в 70-ох містах, які погодяться співпрацювати з федеральним урядом. Міста мусіли б погодитися не тільки на перебудову мешкань, але і шкіл, парків та інших міських установ. В загальному цей плян був поданий Конґресові в січні, а тепер подані його подробиці.

В САН ФРАНСІСКО ПОМЕР 20-го ЛЮТОГО АДМІРАЛ ФЛЬОТИ ЧЕСТЕР В. НІМІЦ у віці 81-го року. Під час другої світової вуйни він зорганізував американську фльоту після підступного японського нападу на Перл Гарбор і привів її до такого стану, що вона складалася з 1,000 кораблів та 2,000,000 моряків. 2-го серпня 1945 р. адмірал Честер Німіц міг підписати мир із Японією на кораблі „Мізурі", бо Японія мусіла скапітулювати перед могутністю ЗДА. Похорон адмірала фльоти Німіца відбудеться в четвер 24-го лютого з військовими почестями на Національному цвинтарі в Золотій Брамі коло Сан Бруно. Німіц народився 24-го лютого 1885 року. В 15-му році вступив до Морської Академії в Аннаполісі, бо його не прийняли до Вест Пойнту.

РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ СТАРАЮТЬСЯ ПРО ЗБІЛЬШЕННЯ МІНІМАЛЬНОЇ ПЛАТНІ, яка тепер виносить $1.25, і яку пропонують збільшити до $1.40 тепер, і до $1.75 в 1968-му році. Давніше робітники плянували збільшити мінімальну платню до $2.00, але тепер вдоволилися б збільшенням до $1.75. Рада Економічних Дорадників є за те, щоб спершу збільшити мінімальну платню до $1.40, а пізніше до $1.60., але аж в 1970 році. Інші особи в Білому Домі хотіли б, щоб збільшення до $1.60 було вже в 1968 році. Президент Джансон є за збільшення, але досі ще не заявився, за яке. Представники робітництва виступлять проти намагань збільшити платню до $1.60 в 1968 році.

БІЛИЙ ДІМ ЗАПЕРЕЧУЄ, ЩО СССР ВИСЛАВ ДО КУБИ АТОМОВІ РАКЕТИ. Колишній американський амбасадор до Куби Спрюілл Брейден заявив на зборах кубинських втікачів в Маямі на Флориді, що він дістав вістку про те, що 5 совєтських кораблів привезли на Кубу атомові далекосяжні ракети. Секретар Білого Дому Білл Морєс сказав, що немає доказу на те, що на Кубі є совєтська офензивна зброя після того, як СССР забрав свої ракети з Куби в 1962-му році. Моєрс казав, що появляються вістки про совєтську зброю на Кубі, але вони не відповідають дійсності, бо СССР втримує там тільки протилетунську артилерію, яку час від часу змінює.

АҐЕНТИ СЕКРЕТНОЇ СЛУЖБИ В НЮ ЙОРКУ ЗААРЕШТУВАЛИ 4 ОСОБИ ЗА ФАЛЬШУВАННЯ БАНКНОТІВ. Сітка підроблювачів одно, п'яти, десяти і 20-долярових банкнотів друкувала фальшиві гроші в Кемдені, Н. Дж. Заарештовані 50-річний Алфред Гайнеке з Джексону, Н. Дж., 37-річний Ричард Джовнс із Ню Йорку і 48-річний Бен Неварре з Брукл ина та Джан Мувер із Кемдену. Деяких заарештованих звільнено після складення кавції. Кавція визначена у висоті від $50,000 до $10,000. Фальшиві банкноти найбільше міняли в касах підземної залізниці. Прокуратор Роберт Морґентав ствердив, що фальшиві банкноти були дуже добре видруковані.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКО-СОВЄТСЬКИЙ ДОГОВІР ПРО КУЛЬТ-ОБМІН МАЄ ШАНСИ, що буде підписаний на наступних два роки. Переговори застрягли були на мертвій точці внаслідку прохолодження взаємин між ЗДА й СССР з приводу в'єтнамської війни. В минулому тижні Сергей Романовскій, голова совєтської Державної Комісії для культурних зв'язків з закордоном, передав американській амбасаді в Москві проєкт нового договору більшменш по лінії чотирьох попередніх договорів. Енерґійним посередником був Сол Юрок, нюйоркський звеличник підсовєтських ансамблів, який заанґажував був уже московський Большой Валет на виступи в Ню Йорку від 19 квітня до 7 травня ц. р.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА МАЄ ТЕПЕР під зброєю 12 дивізій піхоти, разом 277.677 вояків, летунство з 100.226 військовиками, морську фльоту з 32.749 моряками і 39.074 вояків допоміжних частин. З уваги на таку поважну участь західньо-німецьких збройних сил НАТО, в минулому тижні відбулись у Вашинґтоні наради військових міністрів ЗДА, Британії, Італії, Західньої Німеччини й Туреччини, з участю представництва американської генераліції та генерального секретаря НАТО, — про допущення Західньої Німеччини до участи в плянуванні атомової стратеґії НАТО.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КОМПАРТІЇ СССР ПРИЙНЯВ В МИН. СУБОТУ 19 лютого ц. р. плян нової п'ятирічки, яка обіцяє совєтським громадянам „щасливіше життя" — до 1970 року: вищі платні, більше автомобілів та кращі харчі. Продукція в СССР має в тому часі зрости на 50%, а дохід „на голову" громадянина — на 30%. Покищо кремлівська кліка скидає вину за провал останньої п'ятирічки на — „американський імперіялізм", який „примусив" Москву видавати більші суми на військові цілі.

БРИТІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР МОРСЬКИХ СПРАВ КРІСТОФЕР МЕЙЮ ЗРІКСЯ свого становища на знак протесту проти рішення ради міністрів, під натиском її голови, прем'єра Гаролда Вільсона, щоб не будувати більше літаконосців, а зате закупити в Америці бомбардувальники на далеку віддаль. У цій справі прем'єр Вільсон заповів оприлюднення Білої Книги, яка має з'ясувати основну проблему — чи Британія погоджується обороняти різні країни на схід від Суезького каналу. Вільсон уважає, що на довшу мету це буде неможливо, то й літаконосців не треба, але морська фльота — це символ сили Британії.

У МОСКВІ ВСТАНОВЛЕНО СПЕЦІЯЛЬНУ КОМІСІЮ для прослідження причини катастрофи велетенського пасажирського літака ТУ-114 на летовищі Шереметьєво під Москвою. Головою тієї Комісії є віце-прем'єр Леонід Смірнов. ТАСС повідомив, що 6 пасажирів і залога втратили життя, раніше говорено, що 48 осіб з-посеред 70-ох, що були в літаку, згинули, а тепер міністерство цивільного летунства повідомило, що згинуло 8 цивільних осіб. Докладного списка жертв не проголошено.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

ПРОПОЗИЦІЇ СТАТУТОВОЇ КОМІСІЇ, ПІДГОТОВА ДО КОНВЕНЦІЇ ТА ФІНАНСОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ И ВИДАВНИЧІ СПРАВИ УНС БУЛИ ПРЕДМЕТОМ ЗВІТІВ, ДЕБАТ, І УХВАЛ

Джерзі Ситі. — Організаційний і фінансовий розвиток Українського Народного Союзу в останньому часі, як і видавничі справи та, зокрема, пропозиції Статутової Комісії щодо деяких змін статуту УНС і підготова до недалекої вже 26-ої конвенції цієї великої організації, що має відбутися в Шикаґо в тижні, що починається 16-го травня ц.р., були предметом звітів, розгляду і дебат під час чергових нарад Головного Екзекутивного Комітету УНС,що відбулися тут у приміщеннях його головної канцелярії в п'ятницю, 18-го лютого ц.р., напередодні 72-их роковин заснування УНСоюзу в „День Батька своєї країни" 22-го лютого 1894-го року. У нарадах що їх відкрив та ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір, крім нього взяли участь: заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась, головний секретар д-р Ярослав Падох та гол. касир Роман Слободян і ред. А. Драган. Заступниця гол. предсідника, пані Анна Герман не могла взяти участи в нарадах з уваги на перестуду.

Звіт гол. предсідника Й. Лисогора

Наради започаткував, відкривши їх, п. Лисогір, характерезуючи коротко стан УНСоюзу з кінцем 1965-го року та розвиток у першому місяці цього року. Звітодавець ствердив, що з кінцем 1965-го року бракувало ще тільки 15 тисяч долярів, щоб майно УНС переступило 31 мільйон, додаючи жартівливо, що коли б касир п. Р. Слободян був це передбачав, то правдоподібно був би сам цю суму додав з власної кишені, щоб той 31-ий мільйон долярів „заокруглити". Характеризуючи інвестиції, Головний Предсідник ствердив, що розвиток є дуже добрий, бо економія країни дальше зростає і тепер уже навіть закуп бондів приносить понад 5% прибутку. Мавши це на увазі, в січні всі, чи майже всі нові прибутки УНС інвестував у бондах. Інвестиції в гіпотеках позичках (морґеджах) приносять дещо більші прибутки, але з ними труднощі в тому відношенні, що вони є відносно короткореченцеві, швидко сплачується і гроші все наново треба інвестувати. Характеризуючи в дальшому стан і розвиток Союзівки, виховно - відпочинкової оселі УНС в Кетскильських горах, п. Лисогір поінформував, що в цьому році дитячий табір для хлопців триватиме від 25-го червня до 16-го липня, для дівчат від 17-го липня до 7-го серпня, а від 8-го серпня до 1-го вересня буде курс українознавства. Говорячи про Союзівку, звітодавець в дальшому інформував, що в її околиці, в Керґонксоні, тепер уже мешкає стільки наших громадян, що думають про організацію нової парафії та про будову церкви. Екзекутива рішила порозумітися з організаторами парафії та евентуально відступити їм відповідну площу на будову церкви. Характеризуючи організаційний стан і розвиток УНС, Головний Предсідник ствердив, що хоч у січні було багато всіляких додаткових труднощів і перешкод, то тим не менше досягнено добрі результати, що дає добрі надії на майбутнє. Він впевнений, що організаційну мету до конвенції, при дальшій наполегливій праці організаторів, секретарів та урядовців відділів і делеґатів на конвенцію, пощастить досягнути. Окрему увагу віддав звітодавець Канадійській Канцелярії УНС та організаційним і фінансовим справам УНС у Канаді.

МОВА ЦИФЕР

Головний касир Роман Слободян свій короткий звіт подав — як звичайно — „мовою цифер". Він у першу чергу ствердив, що фінанси УНС тепер уже справді ростуть „мільйоновими кроками", бо за чотири останні міжконвенційні роки майно УНСоюзу збільшилося на $5,524,635,92, отже по майже півтори мільйона долярів річно. Очевидно, що звітодавець подав точно скільки цих нових фондів прибуло з вкладок на забезпечення а скільки з відсотків від інвестицій. Річні фінансові обороти УНС характеризують подані в звіті Головного Касира цифри, що впродовж 1955-го року УНСоюз мав уже понад 7 мільйонів долярів обороту. В прибутках найбільшу суму ($2,545,144.-77) становлять місячні забезпеченеві вкладки від членів, к далі прибутки від інвестицій ($1,245,940.18). У розходах найбільшу суму становлять виплати посмертних запомог ($1,845,899.31). Це, очевидно, впродовж 1965-го року. Для загальної характеристики фінансового стану і розвитку УНС п. Р. Слободян ствердив, що цей розвиток є дуже добрий і надійний, усі інвестиції є першоякісні і приносять відсотки і УНС — також в опінії стейтових і асекураційних фахівців — належить до найкраще загосподарованих установ, Додатково звітодавець вияснив, що майно УНС в грудні 1965 тільки книжково не переступило 31 мільйон, бо ряд належних ще до грудня прибутків (відсотків від інвестицій) одержано щойно в січні. В кожному разі, в січні 1966 майно УНС виносило вже понад 31,100,-000 долярів.

Звіт Гол. Секретаря

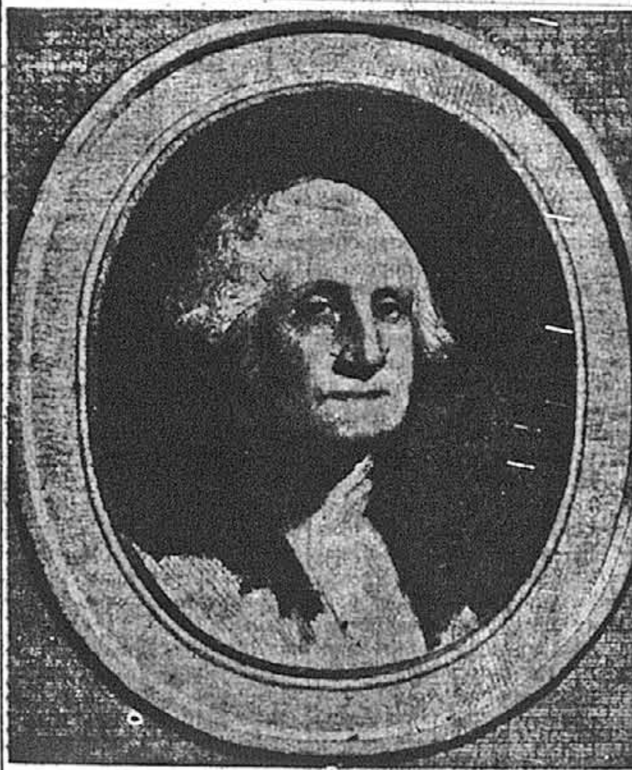
Гол. секретар д-р Ярослав Падох у своєму звіті насамперед подав точний огляд руху членства УНС в 1965-му році. Із звіту виходить, що УНСоюз в кінцем 1965-го року мав усіх 86,059 членів а їх загальна сума забезпечення в усіх родах виносила вже понад 100 мільйонів долярів, якщо включити в цей й подвійне забезпечення, яке виплачується тільки на випадок смерти члена в нещасливому випадку. За чотири міжконвенційні роки, цебто від кінця 1961 до кінця 1965-го року загальна кількість членства УНС збільшилася на 4,618, отже по більше ніж по 1,000 нових членів УНСоюз здобував пересічно кожного року. Звітуючи про працю Союзових округ в 1965-му році, д-р Падох ствердив, що в організаційних успіхах на першому місці стоїть округа Філядельфії, яка здобула 619 нових членів, а за нею йдуть округи: Шикаґо (583 нові члени), Торонто (477), Ню Йорк (431) та Клівленд (311). У січні 1966 УНСоюз — говорив звітодавець — здобув усіх разом 331 члена, що можна вважати за поважний успіх, як зважити, що в тому місяці припадали свята а такі події, як транспортовий страйк в Ню Йорку і подібні поважно утруднювали працю головної канцелярії, як і місцевих організаторів. Звітодавець переконаний, що дальша наполеглива праця допоможе досягнути встановлену Екзекутивою організаційну мету до найближчої конвенції в травні ц.р.

Підготова до Конвенції — Звіт Заст. Гол. Предсідника інж. Ст. Куропася

З уваги на те, що найближча конвенція УНС має відбутися в Шикаґо, цебто в осідку заступника головного предсідника УНС, інж. Сте-

(Закінч. на 3-ій стор.)

„БАТЬКО СВОЄЇ КРАЇНИ"

GEORGE WASHINGTON
1732 — 22-го лютого — 1966

РАСК І ГОМФРІ ТАВРУЮТЬ КОМУНІСТИЧНУ АҐРЕСІЮ, — РОБЕРТ КЕННЕДІ ПРОПОНУЄ „НАРОДНИЙ ФРОНТ" У В'ЄТНАМІ

Вашинґтон. — В минулу п'ятницю 18 лютого державний секретар Дін Раск зізнавав на сенатській Комісії впродовж повних сімох годин про американську політику у В'єтнамі та — за ствердженням усіх американських газет — своїм непорушним спокоєм, послідовністю і логікою тверджень з'єднав собі пошану однаково прихильників, як противників. До гострішої виміни слів прийшло тільки між ним і головою сенатської Комісії Фулбрайтом, коли Фулбрайт закидав Раскові, що Уряд хоче довести своєю політикою до „капітуляції" комуністів і це йому не вдасться, та що винуватою є американська дипломатія, яка не вміє переконати комуністів, щоб вони засіли за конференційний стіл. Державний секретар кількакратно спокійно запитував „якої капітуляції?" хоче Уряд та запитував теж сенатора Фулбрайта, чи не думає він, що вина є не так по стороні американської дипломатії, як комуністів і їхніх цілей, до яких вони змагають. Він боронив політику президента Джансона на широкому тлі післявоєнних міжнародних течій. Він підкреслив, що В'єтнам є тільки одним відтинком, на якому зударились дві могутні течії — комуністичного аґресивного комунізму, який виступає під фірмою „революційних" чи пак „визвольних" воєн і демократії, яка протиставиться комуністичній аґресії. Тому Дін Раск рішуче відкидав всі суґестії, щоб ставитись до в'єтнамської проблеми, як до проблеми одного малого і далекого краю, до внутрішніх справ якого Америці нема ніякого діла. Після переслухання Діна Раска Фулбрайт проголосив, що сенатська Комісія закордонних справ не вестиме більше публічних переслухань, а тільки розглядатиме в'єтнамську проблему на своїх дальших тайних засіданнях.

Вже після зізнань державного секретаря Діна Раска демократичний сенатор з Ню Йорку Роберт Кеннеді, який був генеральним прокуратором за президентури свого брата Джана Кеннеді, перевів пресову конференцію, на якій одверто подав за плятформу мирної розв'язки в'єтнамської проблеми — допущення комуністів („в'єтконґу") до коаліційного південно - в'єтнамського уряду. Комуністи, казав він, є частиною табору у Південному В'єтнамі, який є невдоволений тамошнім режимом, і тому ту опозицію треба допустити до „співвлади і співвідповідальности". Роберт Кеннеді признав, що це деякий „риск", але радив взяти його, як риск менший від того, що ним є дальша війна. Проти поглядів Кеннеді рішуче виступили спеціяльний асистент Президента МекДжордж Банді і заступник державного секретаря Джордж Болл. Також критикував той плян віцепрезидент Гюберт Гомфрі, який в міжчасі відвідав був Австралію і дізнався про виступ Кеннеді у Веллінґтоні, в Новій Зеляндії. Гомфрі ствердив, що Роберт Кеннеді пропонує „запросити підпаляча до пожежної сторожі" або „посадити лиса до клітки в курми". Всі названі опоненти Роберта Кеннеді ствердили, що всі дотеперішні спроби з „народними фронтами" доводили або до паралічу державно - адміністративного апарату, або до захоплення всієї влади комуністами. Американська преса загально стверджує, що сенатор Роберт Кеннеді своїм минулотижневим публічним виступом остаточно порвав з тими всіма своїми колишніми політичними приятелями і співробітниками, з якими працював за президентури Джана Кеннеді та що особливо — перейшов до опозиції проти президента Джансона і віцепрезидента Гомфрі.

„АПОЛЛО" — ПЕРШИЙ КРОК В МАНДРІВЦІ НА МІСЯЦЬ

Кейп Кеннеді, Флорида. — В середу, 23-го лютого вилітає з бази в Кейп Кеннеді ракета „Аполло", що є першою пробою дістатись на Місяць. Чотири роки інтенсивних підготувань, що почались в 1961 році з наказу президента Кеннеді і вимагали співпраці понад 300 000, фахових людей, понад 20.000 підприємств у 47 стейтах і коштів понад 21 більйон долярів, дають змогу З'єднаним Державам випустити ракету, що в дальшому майбутньому дозволить вислати на Місяць триособову екіпу астронавтів. „Аполло" вилітає без особової обслуги і має дати всі потрібні дані для безпечного лету людини на Місяць. Сподіються, що ще перед 1970-им роком американські астронавти зможуть станути на поверхні Місяця.

КРАЄВА РАДА УККА ЗАКІНЧИЛА СВОЇ НАРАДИ РОЗГЛЯДОМ МИНУЛОЇ ДІЯЛЬНОСТИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЯМИ НА МАЙБУТНЄ

Ню Йорк. — Упродовж суботи, 19-го лютого, тут у готелі Статлер-Гілтон відбулася друга сесія нарад Краєвої Ради Українського Конґресового Комітету Америки, на порядок якої склалися ще короткі доповняльні звіти поодиноких членів Екзекутиви, звіт зв'язкового молодечих організацій інж. Романа Рогожі та доповідь пані Іванни Рожанковської та довга дискусія й опісля відповіді членів Екзекутиви та кінцеві рішення. Суботішня сесія була продовженням нарад, що відбулися, але не могли закінчитись 11-го грудня минулого року. На першій сесії було приявних кругло 70 осіб, на суботішній сесії понад 50. Суботішню сесію, як і попередню, відкрив коротким словом президент УККА проф. Лев Добрянський, а проводив обидвома сесіями екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір. На попередній сесії — як інформовано коротко після неї — були звіти членів Екзекутиви про, можна б сказати, внутрішню і зовнішню діяльність УККА та про його фінанси і видання, та звіт Контрольної Комісії. В дискусії на першій сесії в грудні м.р. та на суботішніх нарадах забирали голос: ред. Роман Ільницький, д-р В Комаринський, д-р Левчук, д-р Богдан Гнатюк, п. Гасюк, п. Я. Гайвас, д-р Р. Борковський, проф.Р. Смаль Стоцький, інж. І. Гудзовський, п. Гр. Яремчук, дир. Р. Крупка, проф. Ів. Полишода, д-р Ст. Ріпецький, д-р Вол. Галан, ред. Ст. Женецький, д-р Бачинський, мґр. Є. Лозинський, інж. Кохановський, ред. В. Коваль, д-р Ол. Соколишин, п. Ховайло, д-р Лабунька, п. Ю. Нагірний, д-р П. Мірчук, мґр. Ів. Винник, інж. Ярко, мґр. Т. Царик, п. В. Мазур, д-р Процик, предс. А. Батюк, інж. Ст. Куропась, мґр. В. Ничай, п. Щудлюк, та інші. Деякі з дискутантів відчитували довші реферати,деякі виголошували доповіді. Під час дискусії приходило часом і до гострішої виміни слів між самими дискутантами. В дебатах заторкнено багато більше і менше актуальних справ як з внутрішньої діяльности УККА в нашій Громаді, так і щодо його репрезентації назовні. Заторкувано також справу структури УККА. Було багато критичних та суперечних голосів. Одні з дискутантів — наприклад — вважали, що одною із найважливіших справ, яку УККА повинен виконати, є англомовна джерельна праця про російський імперіялізм, а інші вважали, що такої книжки непотрібно; одні вважали, що УККА повинен забирати більший і рішучіший голос у церковних справах, а інші перестерігали, щоб того не робив. Дискутантам відповідали члени Екзекутиви: президент проф. Лев Добрянський, екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір, касир д-р Ярослав Падох, секретарі І. Білинський і д-р М. Стахів та ред. В. Душник і мґр Р. Гуглевич за Контрольну Комінії. Наприкінці рішено доручити обраній Радою Резолюційній Комісії оформити вислід нарад у відповідні резолюції — запропоновані також самими дискутантами — та передати їх на схвалення Раді Директорів.

— Додаткові інформації про перебіг цих важливих нарад будуть опубліковані т дальших числах „Свободи".

Після нарад, на спільній вечері, відзначено ще окремо за довголітню діяльність одну з віце-президентів УККА пані Олену Лотоцьку, передавши їй її портрет у виконанні артиста-маляра проф. Петра Андрусева.

Д-ра Миколу Шлемкевича поховали на цвинтарі в Рогвей

Елизабет. — На католицькому цвинтарі в місцевості Рогвей (під містом Елизабет), де спочиває дружина Покійного, українська громада поховала в суботу, 19-го лютого визначного публіциста - мислителя д-ра Миколу Шлемкевича. Похоронні обряди почалися у каплиці похоронного заведення Литвинів в Ірвінґтоні. Очолював похоронні відправи парох церкви св. Володимира в Елизабет, о. Федорик. Тіло Покійного перевезено до його парафіяльної церкви св. Володимира в Елизабет, в якій кожної неділі протягом п'ятнадцяти років д-р Шлемкевич брав участь у богослуженнях і в якій кількадесят років був парохом його шваґер і приятель сл. п. о. Чапельський. На воротах парафіяльної церкви при звуках дзвонів зустріли домовину Покійного священики: парох о Федорик, о Яцикевич, як теж молодий сотрудник парафії в Пассейку, де в місцевій лікарні помер д-р Шлемкевич, о. Маркевич, що був останнім сповідником Покійного і теж запричащав його перед смертю. В церкві всі три священики відправили співану Службу Божу і Панахиду; співав чоловічий хор. Церква була виповнена учасниками похорону, що прибули теж з далеких сторін, навіть з Канади. Після відправ у церкві найближчі приятелі винесли домовину і похоронний похід довгою валкою автомашин вирушив на цвинтар в Рогвей. Над відритою могилою останні похоронні відправи відспівали отці Федорик, Яцикевич та Маркевич при участі хору. Над відкритою могилою попрощав Покійного інж. Омелян Тарнавський з Канади від усіх співробітників, порозкиданих по всьому світі, головно від Европейського Т-ва ім. Шевченка. Проф. Микола Степаненко попрощав Покійного від Української Революційної Демократичної Партії. Від всього наукового світу промовляв проф. Микола Чубатий. О. Тарнавський попрощав Покійного від письменників. Після похорону відбулась тризна, що її в імені родини підготовили пані в Ірвінґтоні під проводом п-і А. Хомової. Під час тризни в сердечних словах говорив про свої зустрічі, співпрацю і призязнь з Покійним і його рідн ею колишній співробітник Миколи Шлемкевича у Львові у Фронті Національної Єдности, редактор Ярослав Заремба. Д-р Василь Рудко змалював образ Покійного, як вченого, подаючи характеристику його філософічних праць. Попереднього дня, в четвер, 19-го лютого в каплиці похоронного заведення Литвинів в Ірвінґтоні відбулася була Панахида, що її відправив о. Федорик. Після Панахиди прощали Покійного д-р Степан Ріпецький від Науково - Публіцистичного Інституту, якого головою був Покійний, Григорій Костюк від Об'єднання Українських Письменників „Слово" і редакції Збірника „Слово", проф. Іван Паливода від Представництва Державного Центру Української Народної Республіки і мґр Остап Олесницьки від Видавництва „Ключі", що видає „Листи до Приятелів" яких редактором був Покійний.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Батько американської незалежности

День 22-го лютого, що став у ЗДА державним святом для відзначення першого їх Президента Джорджа Вашингтона, дає нам нагоду не лише вшанувати пам'ять цього визначного державного мужа, але й ще раз пригадати його вирішальну участь у створенні держави, яка є нині першою в світі. Ідея, що була основою боротьби американських поселенців за повну незалежність від королівської Англії, знайшла в особі Вашингтона провідника і полководця, що міг цю ідею зреалізувати.

Безперечно, бажання незалежности американських колоністів, спротив економічному визискові і насильству королівських губернаторів були тим цементом, що об'єднали конфедератів.

Королівський уряд розпоряджав добре зорганізованою армією і адміністрацією, які могли б зламати революційний виступ підданих короля, і лише стратегічний та організаційний геній, що в особі Вашингтона прийшов на службу революційному зривові, вирішив, що американські колонії стали незалежною державою.

Історики характеризують Вашингтона, як людину залізної дисципліни. Рішучий, надзвичайно енергійний і зрівноважений, він вніс у революційний рух організованість і пляновість. А Вашингтона зрівноваженість — це був чи не найцінніший атут у боротьбі американського народу за незалежність. З одного боку ця зрівноваженість дозволила Вашингтонові створити силу, яка могла протиставитися королівській армії, і заплянувати стратегію, яка вирішила перемогу, а з другого — вона дозволила втримати в бойовій здатності буйних революціонерів і надати революції цілеспрямованости.

Вашингтон належав до консервативного крила політичної еліти колоніяльної Америки, і тому ще більшою його заслугою є факт, що свій організаційний і стратегічний геній віддав він до розпорядження силам, які вимагали справедливости для народу. Характер Вашингтона розуміли його сучасники. Великий трибун свободи Джефферсон признавав теж першість Вашингтонові в організації боротьби і створенні держави. І тому доля присудила Вашингтонові стати першим Президентом Америки.

Для нас, українців, насувається порівняння із нашою великою Козацькою революцією. Богдан Хмельницький — це постать, що може дорівнювати Вашингтонові. Він також створив добірну армію і заплянував стратегію, що забезпечила перемогу. Та все ж таки не довелося Хмельницькому стати українським Вашингтоном. Його організаційний і військовий геній не знайшов того ґрунту боротьби за незалежність, що його мав в американському народі Вашингтон. І тому запитував Тарас Шевченко: коли ж і ми діждемось свого Вашингтона, який зумів би завершити народну революцію незалежною державою.

Голос опозиції

Переслухання в Комісії закордонних справ у Сенаті започатковано під гаслом потреби всестороннього з'ясування проблеми війни-миру у В'єтнамі, яка глибоко хвилює американське громадянство, зокрема сенаторів і конґресменів. Тому в принципі проти такого переслухування не могли мати нічого й прихильники політики президента Джансона. Очевидно, передбачалось, що під час такого переслухування свої думки подаватимуть також критики політики Уряду, однак право, ба навіть обов'язок критики в американській демократичній системі так глибоко вкорінені, що ніхто й не думає затуляти противникові рота.

Практика у даному випадку дещо відбігла від теорії, виявивши моменти, що їх раніше не бралося на увагу. Передусім, голова названої Комісії, сенатор Дж. В. Фулбрайт, попередив переслухування на очолюваній ним Комісії пресовою конференцією, на якій гостро виступив по лінії пацифістичних „голубів" проти в'єтнамської політики Уряду, і той його виступ кинув світло на все переслухування, як на опозиційну аферу. Далі, на перших же переслухуваних осіб сен. Фулбрайт обрав людей саме з опозиції: емеритованого генерала Дж. Гавена, який у 1954 році перконав був президента Айзенгавера, щоб той не висилав допомоги Франції в її війні у В'єтнамі, і тепер послідовно не схвалює в'єтнамської стратегії Пентаґону, — та колишнього американського амбасадора у Москві, Джорджа Кеннана, що — за його власними словами — не є фахівцем у південноазійських справах і ніколи у В'єтнамі не був. Замір сенатора Фулбрайта переслухувати також секретаря оборони Роберта МекНамару на відкритих засіданнях, передаваних через радіо і телевізію, проти чого МекНамара рішуче застерігся, кинув теж відповідне світло на ті засідання Комісії.

Як це звичайно буває, опозиціонери завжди є крикливішими від прихильників урядової політики. Так сталося і на тій сенатській Комісії. Коли сенатор Вейн Морс, демократ з Ореґону, заявив, що американський нарід вкедовзі „виречеться нашої війни у Південній Азії", то кол. голова об'єднаних шефів штабу й кол. амбасадор ЗДА у В'єтнамі ген. Тейлор додав: „Це добра, пане сенаторе, вістка для Ганою". Після того між тим сенатором і генералом відбулася гостра виміна слів на тему, хто фальшиво інформує нарід про В'єтнам — Президент та його дорадники чи сенатори, як Вейн Морс та подібні до нього ліберали.

Коли сен. Морс переводить паралелю, що в Америці може знайтися відповідник французького прем'єра Мендеса Франса, який „зробив мир" у В'єтнамі, а генерала Тейлора титулує „ви — мілітаристи", — то для непознайомлених чи незвичних до американської системи могло б видаватися, що це вже таки справді йде задалеко, що опозиція „допомагає ворогові" та малощо не „зраджує" власної країни. Тим часом, голос цієї опозиції, навіть у такій драстичній формі, як він прогомонів на переслуханнях, про які мова, допомагає в першу чергу власній країні та власному народові, якого в таких обставинах ніхто й ніколи не може „приспати". Після кожного такого опозиційного виступу нарід має нагоди ще більше переконатись у правді і правильності рішень свого уряду та ще більше й активніше допомагати йому у виконуванні його обов'язків і зобов'язань.

ЦЕРКВА І НАРІД

МИТРОПОЛИТ МАКСИМ ГЕРМАНЮК ПРО УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ, ЇЇ ОБРЯД І МОВУ, ЇЇ МОЖЛИВОСТІ І ЗАВДАННЯ

ВІД РЕДАКЦІЇ: У четвер 3-го лютого ц. р. 300 активних у нашому церковному й громадському житті громадян і всі українські католицькі Владики Канади вшанували Митрополита Української Католицької Церкви в Канаді, Кир Максима Германюка, вечіркою-бенкетом у Вінніпегу, з нагоди його ім'янин. У програмі вечора були промови й мистецькі виступи, а на закінчення промовив сам Митрополит, заторкнувши в своїй промові преважливі справи нашої Церкви, її обряд, мову і традиції, спільні завдання ієрархів, священиків і вірних. Промову Владики-Митрополита Германюка передруковуємо в цілості з вінніпезького українського католицького тижневика „Поступ".

У сьогоднішніх умовинах треба вміти і треба мати відвагу і треба за всяку ціну поставити виразно права правди, права правопорядку і права кожної одиниці і спільноти, що заанґажовані в нашому житті. І як ми будемо мати відвагу поставити ясно ці проблеми і називати їх по імені і старатись до них приступити щиро та відважно, — Милосердний Господь дозволить нам їх розв'язати.

Я певний, що ми всі, як ми тут є, а я сказав би — ціла наша спільнота в Канаді, навіть ціла наша Українська Католицька Церква у вільному світі, переживаємо велике і глибоке потрясення, яке спричинив в першу чергу Вселенський Другий Ватиканський Собор, що кинув той великий і відважний, я сказав би — революційний клич обнови всіх форм християнського життя у проповідуванні Божого Слова, обнови літурґічного життя і обнови всіх форм християнського правопорядку. І цей клич, висловлений у 16-ох Конституціях і Декретах Собору, такий могутній, заторкує всі проблеми нашого сучасного церковного, релігійного, культурного і політичного життя, цей клич потряс цілою Християнською Церквою, тобто й конкретно й усіми Помісними Церквами, що складають Католицьку Церкву, а в тому, очевидно, і нашою Українською Католицькою Церквою.

І тому не дивно, що ми відчули це потрясення. І тому зовсім не дивно, що ми, українці католики, відчули цей, так би сказати, новий клич і новий визов 20-го сторіччя, в якому майже всі проблеми нашого життя поставлені під знак запитання та в якому тільки відважне поставлення Божої правди, людської правди, національної правди та політичної правди може нас рятувати. А всі інші форми відповіді, тобто ложі, можуть нас завести тільки на манівці і знищити нас.

Але до того потрясення, що його викликав у нас Дух Вселенського Собору, причинились ще й три інші складні елементи, які в нашій Церкві творять те потрясення сильнішим і спричинюють у нас глибокі душевні заворушення, неспокої, побоювання і тривоги.

А ці три інші елементи, це в першу чергу проблеми зберегти в цілій Українській Католицькій Церкві, де б вона не була, — чи вона в Україні, чи в країнах поза межами наших рідних земель, — органічну одність нашого українського обряду. Бо цей обряд, тобто наша Українська Католицька Церква, є одною з 22-ох Помісних Церков, з яких складається ціла Вселенська Церква. А останній Вселенський Собор заявив перший раз в історії Церкви, що всі ці Помісні Церкви, а в тому і наша Українська Католицька Церква, що існує в Україні, в Канаді, Америці, Бразилії, Арґентині, Німеччині, Франції, Англії і Австралії, має ті самі права, що їх має Католицька Церква латинського обряду, Церква Візантійсько - Грецька, Візантійсько - Російська, Візантійсько - Мадярська, Візантійсько - Румунська, Візантійсько - Халдейська та всі інші Католицькі Церкви. Вона має точно ту саму гідність, ті самі права, ті самі привілеї і ті самі обов'язки. І Вселенський Собор не тільки заявив та доручив зберігати ті Церкви, але й наложив святий обов'язок на всіх Владик, на всіх священиків і на всіх вірних зберігати ті Церкви, їхні скарби розвивати, їх закріплювати, що більше, — всім тим Церквам Собор виразно дав доручення місійної праці: іти навіть до чужих, поганських народів і там, як треба і як є можливість, творити нові Християнські Церкви в тих обрядах. Отак усі ми є покликані Церквою до поширювання Христової Істини в тій формі духовости, в якій ми сьогодні живемо і діємо, якщо ідеться про нас, українців католиків, — у нашій Українській Католицькій Церкві, в нашому українському обряді. Послідовно, якщо воно так є, то ми мусимо в тому обновленні християнського життя, до якого накликає Собор, те обновлення переводити в дусі того обряду, згідно з вимогами того обряду, згідно з душею та суттю того обряду. І було б найбільшою помилкою, було б запереченням того обряду, було б запереченням самої тієї Церкви — викинути з того обряду те, що становить питому ціху того обряду.

Якщо йдеться про наш український обряд, він є історично зложений з двох засадничих елементів — з обряду старовізантійського, який є основою, і з того всього, що він одержав у нашому народі за тисячолітнє існування, тобто нашу мову, нашу духовість, наші богословські традиції і наш правопорядок. І саме тією якраз українською душею, тією духовістю, тим усім він творить нову вітку обряду, творить нову Помісну Церкву у Христовій Церкві, творить нову цінність. Так, що, якби ми відняли від того обряду все, що українське, — той обряд заперестає існувати як окремий обряд у Христовій Церкві і тим самим перестає існувати Українська Католицька Церква як Помісна Церква, що очевидно було б трагедією для цілої Вселенської Церкви, для нашої Церкви, для Канади, для всіх. Це була б не обнова нашого обряду і Церкви, це було б знищення нашого обряду і нашої Церкви. Це не було б скріпленням нашого обряду і нашої Церкви, це була б їх руїна. Це не було б поступати згідно з духом Собору, це було б згори перекреслити всі його постанови.

Таким чином в усій праці для нашої правди і нашого життя виринає на перше місце якраз проблема збереження тієї органічної одности обряду. Але тут виринає інший елемент, який нас ставить усіх у дуже тяжке положення. До збереження тієї одности є покликані українці різних поколінь. Одні з них родилися, зросли і кормились нашою духовістю рідної нашої культури на Україні, другі з нас родилися поза Україною, — в Канаді, Америці, Бразилії, Арґентині і так далі. Деякі з них вже є дітьми третього покоління. Ми всі однак маємо шукати обнови і берегти органічну одність. І ось тут нова проблема: інша інтелектуальна формація наших вірних, інша культура, інша духовість. І це, очевидно, ставить у конфлікт батька і сина, матір і доню, парафіян одних і других, священика і Владику, настоятеля монашого чину і його підданих. Маємо перед собою різні способи думання, різні способи відчування, різні способи оцінювання, різні способи підходу до одної і тієї самої проблеми.

І це є той третій елемент: Ми мусимо зберегти згадану вже органічну одність нашого обряду і нашої Церкви людьми різних генерацій, різних культур, різних формацій. Та ще й зберегти в такій формі, щоб цей обряд скріпити, щоб він жив, діяв і творив, щоб він не перемінився, з одної сторони, в якийсь історичний спомин і, з другої сторони, щоб він не став для нас річчю чужою. І ось тут якраз проблема того узгіднення, нюансів і синтези.

Всі ми розуміємо, що в такому положенні люди спонтанно реагують на тількищо згадану дійсність. Серед нас зроджується багато нових ідей, нових кличів, нових ініціятив — і дехто з нас того лякається і боїться. Дорогі Панство, ми не повинні того боятися. Там, де є нові ідеї, де є пориви, де є ініціятива, — там є життя, і, якби в нас того не було, ми не жили б. Ми ніколи не повинні боятись нових ідей: Кожна нова ідея, але творча і позитивна, — це дар Божий, це Божа сила. І так довго, як серед нас є нові ідеї, як вони є сильні, як вони творчі і могутні, як вони мають за собою людей, порив серця, енерґію, рішення і людей, які вміють посвятити себе, закотити рукави, працювати день і ніч, іти, — так довго ми живемо, так довго наша Церква діє, так довго вона є душею нашого народу і так довго ми йдемо до тієї остаточної мети, до якої Всевишній нас провадить.

ЕРГАРД ПІСЛЯ ПАРИЖУ

Мюнхен. — Після порозуміння на конференції міністрів закордонних справ шістьох держав Европейської Господарської Спільноти в Люксембургу 29 січня, подорож німецького канцлера до Парижу на розмови з президентом де Ґоллем і його прем'єром Помпіду 7-8 лютого завершила піврічну кризу „Малої Европи".

Де Ґолль затвердив пропозиції свого міністра Кув де Мюрвілля в Люксембурґу: Франція вертається до співпраці в европейських установах. Французький президент у загальних виразах заявив про охоту свого уряду діяти в напрямі дальшого політичного зближення шістьох держав Европейської Господарської Спільноти.

В маєстатичному стилі де Ґолля це виглядає мовби велика ласка для інших п'ятьох членів Европейської Спільноти. В дійсності навіть ґенерал, що не має смаку до аґрарних, індустріяльних і комерційних проблем, мусить уважати на факти господарського життя своєї країни: більше як 40% експорту своїх продуктів сільськогосподарських та промислових Франція продає в Німецькій Федеративній Республіці. В 1967 р. має дійти до знижки мит на аґрарні продукти між державами Господарської Спільноти. Це принесе, як обчислюють німецькі знавці, 2 більйони марок втрати для Німеччини, бо дешева мука, вино, овочі, городина із Франції масово з'являться на німецькому ринку.

Канцлер Ергард мусів іти на різні доступки французам з політичних причин. Адже ж найболючіша для німців справа — об'єднання розірваного національного тіла — стоїть на мертвій точці.

Уряд ЗДА, заклопотаний війною у В'єтнамі і Китаєм, не може виявити своєї ініціятиви в Европі. Москва, бачивши це, чує себе вільнішою в політиці супроти Німеччини. В Москві вважають, що є дві „німецькі держави": одна — „буржуазна", з столицею в Бонні, друга — „пролетарська" на чолі з комуністом Ульбріхтом.

Ця проблема була основою розмов між Ергардом і де Ґоллем у Парижі. А це тому, що французький президент збирається до Москви на відвідини. Після того хоче він відбути подорож по країнах „народних демократій".

Вирішення німецької проблеми лежить також в інтересі Франції, яка не бажає війни, що в сучасних обставинах неминуче стала б атомовою війною. Розділена комуністичним муром, ровами і замінованими полями, Німеччина — це „бочка з порохом", що може вибухнути.

Отже, з німецького погляду, місія де Ґолля в Москві — вияснити, за яку ціну володарі Кремлю могли б погодитися на самовизначення людности совєтської зони Німеччини. Поки є „республіка Ульбріхта", всякі спроби наладнати добросусідські зв'язки Німеччини з східньоевропейськими комуністичними державами не матимуть успіху.

Цю проблему реально бачив Лаврентій Берія: як пізніше виявив Хрущов, Берія плянував зліквідувати совєтську зону Німеччини і дійти до згоди з об'єднаною Німеччиною. Хрущов назвав цей плян зрадою. Але може настати час, що до цього пляну в Москві вернуться.

Коли б де Ґоллеві вдалося переконати московських вождів, що об'єднання Німеччини є також в інтересі совєтської імперії, то це був би тріюмф де Ґолля і великий успіх політики Ергарда.

П. А

Президент підтримує програму контролі погоди

Вашингтон. — Президент Джансон 19-го лютого переслав звіт Крайової Наукової Фундації в справі контролі погоди й зміни клімату. Президент рекомендує, щоб Конґрес зробив щось в тому напрямку, щоб можна було змінювати погоду. „Тепер можемо вже бачити той день, в якому ця програма контролі може бути здійснювана" — пише Президент. Ця широка програма Наукової фундації обіймає висліди дослідів в таких ділянках, як розганяти мряки; скроплювати хмари на те, щоб падав дощ; не допускати до того, щоб падав град; змінювати природу і напрям ґураґанів; скеровувати шляхи штормів в сухі райони та збільшувати водні опади з літніх злив і бур із громами. Досі вже вдавалося розганяти мряку і спричиняти дощ із хмар та не допускати до того, щоб падав дощ. Але Наукова Фундація признається, що були малі успіхи при сповільнюванні ґураґанів та штормів. В Конґресі є два законопроєкти в цій справі. Сенатор - демократ Клінтон Андерзон із Ню Мехіко вніс проєкт, щоб в найближчих трьох роках коштом $155 мільйонів переводити дальші досліди в цій справі з рамени Департаменту Внутрішніх Справ. Сенатор Воррен Магнусон пропонує, щоб цією справою зайнявся Департамент Торгівлі, бо при цьому Департаменті працює Бюро Погоди.

Леся Лисак

ЗВИЧАЙНЕ ЛЮДСЬКЕ СЕРЦЕ

Здається, що говорити про нього — вже стало „немодним". Або, в найкращому разі, наївним. Коли вимовите це слово з дрібкою чуттєвого забарвлення, воно звучить як стара, передвоєнна пісенька, як банальне танго, яке починалось: „Серце — це найважніше слово в світі"... Його залюбки співали закохані гімназисти або домашні помічниці. Серйозні люди, які зараховували себе до категорії „інтелектуально вищих", не мали часу призадумуватися над такими „дрібницями", вони побоювалися бути смішними. Про серце говорили поети або молоді люди, які писали першого любовного листа.

Про серце говориться тепер в реальному сенсі цього слова: про його фізичні дії, які окреслюються зигзагами кардіограми. Кількість та напруга цих зигзагів мають велике значення. Майже рішальне в більшості випадків. Зайво пригадувати, що стається, коли ці зигзаґи вриваються... Але ніхто не говорить про романтичне, поетами звеличуване, людське серце!

А може б сформулювати питання інакше?..

Що б ви сказали, коли б хтось запитав вас, що є найбільшою цінністю в житті? Різні були б відповіді: Хтось, може, сказав би, що „саме життя", інший, що здоров'я, дехто назвав би молодість, силу, талан. Та ті, які перейшли війну або тверду школу життя, знають добре про „втрачені цінності". Про події, ситуації та переживання, коли здається, що людині нічого не залишилося. Вони знають теж про так звану „переоцінку цінностей". Може хтось із них сказав би, що найбільша цінність — це — добре людське серце.

Дивний „скарб" — правда? Його не купите ніде, за ніякі мільйони. Скарб триваліший від здоров'я, кращий від молодости, сильніший від найбільшого талану — могутніший від самого життя? Бо воно може увірватися в кожній секунді, а доброта ж людського серця потужніша. Мабуть тому, що вона є відблиском відвічної доброти Творця.

Звичайне, просте, добре людське серце.

Колись у жахливі воєнні часи — воно казало: „Не жахайся, я тебе захороню". У голодні роки воно простягало шматок хліба й запрошувало: „Підкріпися". В роки бездомного скитання, воно вказувало тихий куток й говорило: „Ти втомлений, спочинь". А коли ви приїхали на чужу землю, загублені в чужому морі, воно добряче всміхалося й запевняло: „Не турбуйся, я допоможу тобі почати нове життя".

Чиєсь добре людське серце деколи допомогло зберегти ваше існування. Чиєсь добре людське серце — захоронило вас перед загибіллю.

Але більше болючі від фізичних недостач — це голод, втома і хвороба душі. Коли почуєте себе нещасливими, коли огортає вас зневіра, і ви починаєте заломлюватися. Коли вам забракло сил, і ви падаєте в провалля, в якому не видно дна. Коли вам бракне навіть сліз, а існує тільки один пронизливий біль, тоді ніщо не може вам допомогти, ані найбільша мудрість, ані найбільша сила — хіба тільки така простенька, звичайна річ: добре людське серце. В ньому суть і сенс найвищої шляхетности.

С. Риндик

ДОЛЯ ІДЕАЛІСТА

(10)

Орися спинилась і видивилась на нього.

— Не пізнаєте? — спитався, роблячи силувану усмішку.

— Та чому ні? Вас пізнала б у трісті. Але не сподівалась.

— То добре, що пізнали, — сказав, зрадівши. — Добридень!

— Добридень.

— Можна трохи пройтися з вами? Чи гніваєтеся на мене?

— Гніваюсь чи не гніваюсь, а гнати вас не буду. Не маю такого серця.

Кілька кроків пройшли мовчки...

— Що скажете на ту Іродіяду? — запитала Орися, перервавши мовчанку.

— На яку Іродіяду?

— А на ту, що говорив піп.

— Я не чув.

— Не чули? А де ж ви були?

— Я в церкві не був. Але про Іродіяду дещо знаю. Та нехай їй усячина тій Іродіяді. Ви краще розкажіть про себе. Давно я вас не бачив.

— І я вас так само.

— Вийшли заміж?

Орися подивилася на нього з усміхом.

— Та хто б хотів брати собі за жінку покритку? — сказала з притиском на кожнім слові.

Рекоша змішався... Потім перевів очі на хлопчика.

— Пізнаєте? — запитала Орися. — Викапаний батько. Я й назвала його по батькові.

— Максю! — звернулася до хлопчика. — Подивися на цього дядю. Це твій татко!

— Я не хочу! — схопився хлопчик і сховався в мамину спідницю.

— Бачите? Чує дитяче серце... — ледве вспіла вимовити, ба задрижали уста, і дрібні сльози відразу обсипали обличчя.

Але зараз же обтерлась і додала:

— Воно ще нічого не розуміє. Боїться чужих, чи чоловік, чи жінка. Знає тільки маму і бабусю. Від усіх інших тікає.

— Що поробляєте? З чого живете? — запитав до хвилі Рекоша.

— Кокусу не збираю. Давно вже. Ходжу до цукроварні на роботу. А дитини доглядає мама.

— Десь не раз згадує мене лихим словом? Правда?

— Ні! Мамуся каже, що ми обоє рябоє, і не знати хто більше завинив, ви чи я. Але найбільшу вину кладе на себе. Каже, що надто багато цілувала мене маленьку й дуже призвичаїла до того. Навіть у пісні співається

Як була я ще маленька,
Цілувала мене ненька,
А як стала підростати,
Стали хлопці цілувати.

Звичка має велику силу. Раз-у-раз нарікає на себе саму і каже, що не мала розуму і змалку попсувала мене. А ще каже, що тут нема великого гріха, бо дітей родити сам Бог приказав: „Любіться, плодіться і множтеся!" Діти, каже ненька, благословення Боже. Але дуже нарікає на вас, що відцуралися своєї дитини. Ось це, каже, не по-Божому. Це, каже, проти Божої заповіді.

Ця зустріч дуже роздратувала стару матір Орисі:

— Гони цього бика геть від себе! Запам'ятай і закарбуй собі, що я не буду бавити тобі його байстрюків. Запам'ятай собі це! А коли він обіцяє тобі, що женится з тобою, то відразу гони, бо перед самим шлюбом утече, як зробив це з другою. Цей джиґун і баламут тільки й шукає таких дурних, як ти. Бодай йому путтям не було, де він люципер узявся на мою голову!

І тому на третю неділю, коли Рекоша знову зустрівся з Орисею, між ними відбулася розмова, зовсім не така, як того сподівався Рекоша. Колишня кокусниця під час попередніх зустрічей знову причарувала його, а її розважна й лагідна мова дала йому підставу думати, що між ними знову прийде до колишніх романтичних взаємин. Якщо такі взаємини вимагатимуть одруження, то не біда. Відкинутий усіма іншими жінками, навіть удовою, Рекоша вже був готовий женитися навіть із кокусницею. Та зустрівся з рішучим відпором. На його пропозицію відновити колишні гарні часи Орися відповіла голосним і веселим сміхом:

— Ха-ха! Хочете ще одну корову купити?

Рекоша й собі якось мимоволі усміхнувся.

— Купуйте котрійсь іншій, — додала Орися, — бо ми не маємо хліва аж на дві корови. Ха-ха!

— Я думаю, що ми на цей раз мали б одружитися, — поспішив Рекоша поправитися.

— А перед самим шлюбом дати драла! З-під церкви. То краще бувайте здорові вже тепер! — і Орися різко відвернулася і приспішеним кроком пішла вперед. Ішла, а сльози самі від себе сипались із очей.

Рекоша не знайшовся, що сказати... Зробив ще шматок дороги і повернувся назад. Це була його остання спроба зійтися з Орисею і взагалі останнє залицяння до жінки. Після цього жінка перестала бути предметом його мрій, оскільки це можливе для парубка. Ідеал жінки в образі Семіраміди також зник із його уяви та інтимних візій. На вечерницях ніхто більше не чув його декламацій — ні про чорні очі, ні про жіночу красу, взагалі, ні про що. І в самому характері його настало виразне погіршення. Якась злість запанувала там. Злість не тільки на жінок, але й на всіх і все. Виявляється, що між любов'ю до жінки і любов'ю до ближнього і взагалі мораллю є міцний органічний зв'язок.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

пана Куропася, він на цих нарадах Екзекутиви й подав вичерпний звіт Конвенційного Комітету, в якому сказано:

Конвенційний Комітет — складається з 10 під-комітетів, очолюваних двома союзовцями — головою і його заступником. Досі відбулося троє зборів і такі наради відбуватимуться щотри тижні в понеділок. Підкомітети працюють самостійно і на зборах здають звіти із своєї діяльности. До екзекутиви Конвенційного Комітету, що складається з двох містопредсідників Лева Боднара і Івана Михальцевича та секретаря Т. Носієвича, кооптовано ще В. Бережана як касира і Р. Смука, як фінансового секретаря.

Слідуючі збори Комітету відбудуться в понеділок 28-го лютого в Шерман Готелі, де буде конвенція. Там теж Комітет візьме спільну знімку для „Свободи" і для Програмової Книги, бо книга та буде своєрідною малою історією — великої громади Шикаґа. Із звітів під-комітетів виходить, що в неділю, 15-го травня, відбудуться спортові змагання копаного м'яча, а ввечері буде концерт в роковини Івана Франка. Дві центральні організації, Об'єднання і Ліґа, влаштовують цей концерт з нагоди історичної конвенції УНСоюзу і концерт цей увійде в програму конвенції. Програмова книга, якій початок дала остання 25-та Конвенція, остане вже сталим документом і прилогою до історії конвенцій УНС. Головна радна Гелен Олек очолює програмовий комітет, який, крім історії відділів, знімок делеґатів, привітів і т. п. збирає оголошення не лише в Шикаґо, але в Америці і Канаді. На останньому засіданні рішено, щоби до праці над збиранням оголошень і для приспішення збирання матеріялів для книги заанґажувати Окружні Комітети УНСоюзу. Головна канцелярія, яка має зв'язок з округами, має урядово віднестися до них в тій справі.

Пресовий комітет, очолюваний мґром Ничаєм, буде на сторінках „Свободи" інформувати громадянство про хід приготовчих праць конвенції.

Комітет, що має дбати про програму на бенкеті в середу 18-го травня, очолює гол. контролер Іван Іванчук. Досі бенкети відбувалися по четвергах. Та середа в громадах, де багато професіоналістів, надається краще на союзові бенкети. Це, звичайно, „вихідний день", коли професійні люди з дружинами і дітьми можуть вийти і взяти участь в бенкеті. Для виховання дітей і навіть для моральної підбудови молоді і старших імпозантні імпрези, як бенкет чи конвенція УНСоюзу, потрібні. На того роду імпрезах видно не лише силу тіла але й духа української громади Канади й Америки. Досі ще не усталена програма бенкету, під час якого виступлять місцеві мистецькі сили, хори, солісти і т. п. Звичайно під час бенкету будуть привіти від українських організацій і американських властей. Обов'язковохочемо мати губернатора стейту Вернера, сен. Діркcена і конґресмена Дервінського. Для американських конґресменів і сенаторів нема обмежень — хто зголоситься — приймаємо, бо вони не забирають багато часу. Зате українцям час треба обмежити, бо весь бенкет з програмою не повинен тривати довше як від 7 до 11-ої вечором, себто 4 години.

Звичайно, що посадника міста запросимо на те, щоби в понеділок привітав конвенцію і передав УНСоюзові символічний ключ до міста.

Окремий комітет, що його очолює головний радний Мирон Куропась, має великі пляни розвагового порядку. Автобусові поїздки до українських церков, клюбів, домів, театрів і т.п. Все буде залежати від того, чи конвенція буде мати вечірні сесії. Конвенційний Комітет є проти вечірніх сесій, бо думає, що день вистачає на наради.

Коли ходить про промовців, своїх американських і інших наших приятелів, то це є доменою комітету, що його очолює гол. контролер Петро Пуцило. Спільно з М. Ґінком вони мають подбати про промовців. В програмі є виступи достойників наших Церков. Такі виступи є пляновані теж під час бенкету і вони ще будуть узгіднені відповідно до т. зв. поділу годин — конвенційної програми.

Комітет зв'язків („паблік рілейшен") очолює голова Окружного Комітету Микола Олек. Він діє і робить зв'язки для звеличання конвенції.

Делеґати конвенції повинні всі мешкати в готелі Шерман, де відбуватиметься конвенція. Окремі ціни для делеґатів будуть проголошені, а союзовець Іван Фенчин, що є менаджером конвенційних справ готелю, запевняє, що ціни будуть приступні. Якби однак з різних причин деякі делеґати хотіли мешкати деінде, у приватних людей чи в інших поблизьких готелях, то гол. радний Тарас Шпікула, що очолює комітет реєстрацій і мешкань, буде мати в тому напрямі вибір і пропозиції. Останні на черзі — хоч повинні бути першими згідно з засадою „лейдіс фирст" — є делеґати жіночого роду, жінки делеґатів і гості. Для них є окремий „Комітет Пань", що його очолює пані Ольга Козак. Жіночі організації нашої громади є заінтересовані в тому, щоби жіноча конвенційна громада чулася добре в нашому місті. Що вони приготовляють — нам багато не говорять, так як це було на конґресі „Союзу Українок". Та Конвенційний Комітет певний, що наші пані з Шикаґа добре справляться зі своїми завданнями і здадуть іспит зрілости.

Видавничі справи

Серію звітів закінчив ред. А. Драган, інформуючи Екзекутиву про видавничі справи УНС. Із звіту виходить, що підготова матеріялів до другого тому англомовної Енциклопедії Українознавства під головною редакцією проф. д-ра Володимира Кубійовича тепер уже завершується „повною парою". До праці при підготові цих матеріялів відрекомендовано тепер — на пропозицію проф. Кубійовича — на три місяці ред. Богдана Кравцева, а на повночасову працю в редакції „Свободи" заанґажовано з початком січня ц. р. у кожному відношенні кваліфікованого редактора Остапа Тарнавського. Звітодавець у дальшому дав загальний огляд видавничої діяльности впродовж 1965-го року, завершеної випусками присвяченого Іванові Франкові календаря УНС та книжки „Смішні сльозини" Миколи Понеділка. До першої річниці урочистостей креування Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Його Блаженства Йосифа Сліпого на кардинала Вселенської Церкви, що припадає 25-го лютого ц. р., УНС і „Свобода" випускають люксусово видану й багато ілюстровану книжку про цю подію в українському й англійському виданнях. Звітодавець пред'явив членам Екзекутиви пробний примірник цієї книжки в модерному мистецькому оформленні артиста Богдана Титли. Ввесь прибуток з продажу цієї книжки призначений на цілі Українського Університету в Римі. Звітодавець в дальшому поінформував членів Екзекутиви про пороблені вже заходи для редакційної підготови великого збірника, присвяченого 50-річчю Української Національної Революції, в результаті якої була створена суверенна Українська Народна Республіка. Книга появиться друком з кінцем цього року.

Дебати й рішення

Після звітів відбулися короткі дебати над ними й опісля розглянено та вирішено ряд актуальних справ, в цьому вже і зв'язаних з недалекою конвенцією та вибором конвенційних делеґатів Відділами УНС. Згідно з інформаціями гол. секретаря д-ра Я. Падоха, досі 88 Відділів уже вибрали своїх делеґатів, загальна кількість яких на конвенції виноситиме приблизно 425. Обмірковано також справу конвенційних відзнак і подібне.

Перевірка звіту Статутової Комісії

Головний Екзекутивний Комітет УНС на цих своїх нарадах віддав зокрема багато часу й уваги звітові, що його пред'явила створена на рекомендацію 25-ої конвенції окрема Статутова Комісія УНС в складі: адв. Іван Панчук — голова, мґр. Іван Телюк — секретар, д-р Василь Палідвор, гол. радний Богдан Зорич й адв. Іван Романишин — члени. Комісія дбайливо перевірила теперішній статут УНС та в окремому звіті для Екзекутиви запропонувала цілий ряд змін, уточнень і доповнень. Екзекутива перевірила ці пропозиції, які опісля будуть передані ще під розгляд окремій Конвенційній Статутовій Комісії, яку на деякий час перед конвенцією покликає Екзекутива. Та Комісія розглядатиме також ті внесення і пропозиції щодо змін чи доповнень статуту, що їх можуть внести поодинокі делеґати, Відділи чи Окружні Комітети УНС.

Перевіркою звіту Статутової Комісії закінчено ці одноденні наради Головного Екзекутивного Комітету УНС.

Футболісти УСК-у започаткували перемогою другу половину сезону

Ню Йорк, 20-го лютого. — В перших мистецьких змаганнях після зимової перерви здобули футболісти Українського Спортового Клюбу цінну перемогу 1:0 над сильним суперником, „Гунґарією" з Ню Йорку. В твердій і завзятій зустрічі дружина УСК-у осягнула перевагу в полі в другій півгрі. Перша половина зустрічі пройшла безворітньо після рівнорядної гри. Одинокі ворота змагань стрілив Шейферс на 78-ій хвилині.

Здобуті дві точки у цій перемозі пересунули УСК на перше місце в показнику „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу. Найсильніший суперник УСК-у на лаври першуна „Великої Десятки", „Н.Й. Гота" стоїть на другому місці з одною точкою менше від УСК-у, але й одною менше відбутою грою в мистецьких змаганнях.

● У Комуністичному Китаї, всупереч лайкам проти всіх вигадок „буржуазних націоналістів" і „капіталістів" почали продукувати — шампан. Його наливають до пляшок і коркують за західнім звичаєм. Кошт пляшки у Гонг Конгу 3.80 дол. На пляшці великий напис „1910", але знавці твердять, що це ще один комуністичний обман, бо вино цілком молоде, найдалі з 1959 року і має смак дешевого шампанського вина.

Ню Гейвен, Конн.

ТАНЦЮВАЛЬНА ГРУПА МОЛОДІ

Танцювальна група „Веселка"

Щоб заохотити молодь новоприбулих, — тут народжена вже третя ґенерація почала організувати танцювальну групу для вивчення народних танків. Приходило мале число дітей, які навчались тих самих танків, які Авраменко вчив тридцять років тому. Але для дітей це було нове, і діти з ентузіязмом вчилися. Минулого року були запрошені виступити на Світовій Виставці в Павільйоні ЗДА і, почувши захоплення публіки, були зворушені тим, що виступали і показували красоту України. Тепер є поверх 40 дітей, які беруть участь в танцювальній групі „Веселка".

15-го січня танцювальна група „Веселка" виступала з українськими народ. танками в „Американській Академії Чешір". Школа ця має поверх 600 студентів. Заснована в 1794 році. В 19-му віці вона була військовою Академією, між її випускниками є такі вихованці, як адмірал Фут, генерал Вілер, єпископ Лаєнз і Дж. П. Морґан, фінансист. В цьому століттю вона виховує юнаків й не є військовою.

На запрошення проф. А. Колман, танцювальна група „Веселка" виступала з українськими танками в цій же Академії.

Самі дівчатк відтанцювали „Журавлі"; 8-річний танцюрист відтанцював „Чумака"; діти танцювали „Катерину" а кінцевий танець „Гречаники" виконали дівчата і хлопці. Студенти прийняли танці оплесками, як побачили „Гречаники", то всі встали і оплескували танцюристів.

Перед показом танців виснено присутнім, що це є Україна, яка, хоч в СССР, то не є Росією. Доповідь про історію України вказувала, як вороги України її зруйнували, як нищили церкви, цікавила студентів і пізніше, під час перерви, вони ставили різні питання.

Друга частина програми — була „гуцульська". Знов доповідь про Олексу Довбуша, про визволення Карпатської України в 1939 році. Танцюристи змінили свій стрій і „гуцулики" виконали „Гонивітер"; а відтак хлопці відтанцювали „Аркан", потім сольо „Коломийка" і „Вільний гуцул", а відтак знов гуртовий танець „Сіянка". Студенти оплесками дякували за виконання. Прийняття танцюристів американцями було зворушливе для виконавців.

Третя частина була пов'язана із життям воїнів-козаків. Перший танець був „Запорожець" з чотирма хлопцями - козаками. Американські студенти були захоплені цими танками. Дівчата відтанцювали „Козачок сольо", а „Козачок з Поділля" виконали мали танцюристи третього покоління американців, які ще не позабували, що вони українського роду.

Перед останньою точкою „Гопак" голова танцювального гуртка, Д. Горбатий, подякував проф. Колманові і його дружині за їхню цікавість українською культурою. Танцюристка М. Юкаш подарувала їм різьблену вазу від цілої групи.

„Гопака" навчив групу танцювати інструктор танків п. Р. Петрина з Ню Йорку, який виконав свою працю дуже добре.

Опікуном групи є Ралф і Марія Біасі, які доглядають, щоб усі діти були на пробі, та щоб порядок був під час танків. П. Ленґер доглядає, щоб усі дівчата були порядно одіті. В. Гіна доглядає хлопців. Треба подякувати всім родичам за їхню співпрацю і просити, щоб співпраця продовжувалася. „Веселка" може існувати побіч таких організацій, як СУМ і Пласт і ніхто не повинен підривати її існування.

А. В.

ДОПОВІДЬ О. Д-РА Б. ЛИПСЬКОГО

Торонто. — „Духовість нашого обряду" — це тема доповіді, що її виголосив відомий знавець і дослідник українського обряду і його чистоти, о. прел. д-р Богдан Липський, парох Святомиколаївської церкви в Торонті.

Вщерть виповнена велика церковна заля слухачами, вказувала на те, що мирянський загал живо цікавиться своїм рідним обрядом, який зокрема досягнув признання під час останнього Ватиканського Собору. Приявні там Владики, під проводом Верховного Архиєпископа, кард. Йосифа неодноразово відправляли Божественні Літургії, учасниками яких були Святіший Отець і Соборові Отці.

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СУКАРНО ПОТВЕРДИВ, що Комуністичну партію Індонезії розв'язано. Вона була — після суходільного Китаю — найчисленнішою в Азії і нараховувала три мільйони членів. Після невдачного державного перевороту з 1 жовтня минулого року, затіяного комуністами, творились скрізь в Індонезії спонтанно місцеві революційні комітети, зложені головно з мусульманських націоналістів, які переводили просто лови на комуністів: від того часу згинуло там коло 100.000 видатних комуністів. Сукарно, який старався хоронити компартію, мусів поступитись перед натиском військовиків, які насправді захопили владу.

В ПОЛІТИЧНИХ КОЛАХ ВВАЖАЮТЬ, ЩО ГУБЕРНАТОР РОМНІ БУДЕ ЗМАҐАТИСЯ З НІКСОНОМ в 1968-му році за номінацію на республіканського кандидата на президента. Мишиґенський губернатор Джордж Ромні вже тепер веде кампанію за те, щоб в 1968-му році здобути кандидатуру на президента, за яке то становище тоді найповажнішим противником буде колишній віце-президент Ричард М. Ніксон. Також Ніксон веде кампанію, хоч і не наголошує цього під час своїх частих промов, які він виголошує в різних стейтах. Прихильники Ромні вірять в те, що він легко буде вибраний на третю каденцію цього року, яка триває 4 роки. Ромні виграє в цьому році з далеко більшою більшістю, як це він зробив був в 1962 і 1964 роках.

VIII Краєвий З'їзд „Зарева" в ЗДА

27 - листопада 1965 р. відбувся в Ню Йорку VIII-ий Краєвий З'їзд Українського Академічного Товариства „Зарева" з Ню Йорку, Філядельфії, Балтімору, Нюарку, Алентавну й інших місцевостей.

Нарадами успішно кермувала Президія в складі: Марко Царинник — предсідник, Марійка Годованець і Раїса Кейс — секретарі. Вибір Президії попередив вступним словом уступаючий голова Краєвого Проводу інж. Михайло Герець і о. мітрат Весоловський, який провів молитву.

В часі З'їзду працювали чотири Комісії: номінаційна — П. Дорожинський, М. Герець, О. Бак-Бойчук; статутова — О. Зінкевич, Л. Калинич, В. Камінський; Діяльностева: В. Бакум, О. Шевченко, А. Герець; резолюційна: М. Герець, О. Репетило, П. Дорожинський і В. Бакум.

Добре підготовлені доповіді, в яких з'ясовано основні проблеми, пов'язані з діяльністю „Зарева", виголосили Павло Дорожинський — „Роля „Зарева" в суспільстві і Володимир Бакум — „Детальний проєкт праці „Зарева".

П. Дорожинський з'ясував, хто ми такі, які наші завдання і яка роля „Зарева" в суспільстві та яке його відношення до цілого ряду суспільно-громадських і студентських організацій. Доповідач сказав, що „ми є гурт людей молодшого покоління — студентського і академічного, який з бігом років оформився у своєрідний рух. Ми є ідеологічним товариством, яке є побудоване на засадах українського націоналізму, в якнайширшому розумінні цього слова".

В. Бакум зупинився над питанням, якою має бути діяльність „Зарева", шукаючи практичного підходу до розв'язування окремих проблем. Він сказав, що „в житті стояння на місці немає. Що стоїть на місці — фактично йде взад. Для нас є тільки одна можливість: йти вперед, бо життя кожночасно йде вперед". Насвітлюючи цілий ряд можливої діяльности членів „Зарева", доповідач підкреслив, що найважливішою ділянкою діяльности „Зарева" повинні бути студії сучасного стану в Україні. „Активно допомогти Україні можна сьогодні, — говорив В. Бакум, — передусім своїм знанням — ґрунтовним знанням всіх проблем зв'язаних з нашою батьківщиною".

Після доповідей відбулась обширна дискусія, в якій брали участь М. Герець, Оксана Бакум, д-р Оля Репетило, Оксана Бак-Бойчук, Т. Онуферко, Л. Калинич, О. Зінкевич, М. Царинник, профес. П. Стерчо, А. Процик, О. Шевченко й інші.

Зі звіту уступаючого голови інж. М. Гереця виходило, що Краєвий Провід провів у своїй каденції поважну працю, зокрема на відтинку влаштовування наукових і студійних конференцій. Слід відмітити конференції:

В серпні 1964 р. на оселі ім. О. Ольжича доповіді М. Гереця — „Причини нашої бездержавности" й В. Бакума — „Реальні можливості створення української державности" й друга конференція того ж місяця з доповідями В. Кейса — „Ольжич-поет", А. Процик — „Ольжич - науковець", М. Царинник — „Ольжич - людина", а також організаційна конференція з виступами О. Зінкевича, Б. Гасюка й М. Гереця.

В травні 1965 р. відбувся в Ню Йорку, спільно з ОДУМ-ом, ТУСМ-ом та Т-вом Православної Молоді панель на тему „Українські політичні партії та майбутнє нашої політичної репрезентації назовні". „Зарево" в цьому панелі заступав Володимир Бакум.

В липні 1965 р. відбулась на оселі ім. О. Ольжича доповідь В. Кейса — „Екзистенціялістичні мотиви в поезії В. Симоненка".

В серпні 1965 р. на оселі ім. О. Ольжича відбулись Високошкільні Дні „Зарева" на тему „Україна сьогодні", на яких доповіді виголосили В. Кейс — „Сучасна українська проза", д-р М. Антонович — „Розвиток науки в Україні", маестро Й. Гіряк — „Розвиток сучасного українського театру", д-р П. Стерчо — „Політично - правний статус України", інж. С. Процюк — „Економічний стан України", проф. П. Голубенко — „Сучасна дійсність в Україні".

Клітини „Зарева" існують в Алентавні, Балтіморі, Честері, Клівленді, Дітройті, Ню Йорку, Нюарку, Філядельфії, Вашингтоні та представництва в Трентоні і Ютиці, охоплюючи разом коло 210 членів.

Крім повищої діяльности „Зарево" в ЗДА організувало відвідини могили президента Дж. Кеннеді, брало участь у відкритті пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні, було заступлене в Політичній Нараді, яку був скликав сл. п. Президент УНР в екзилю д-р С. Витвицький та є постійно заступлене в Політичній Раді УККА.

В часі З'їзду „Зарева" пороблено поправки до статуту, прийнято резолюції і вибрано нове Краєве Керівництво в такому складі:

Богдан Римаренко — голова, Михайло Герець — заступник, Оля Репетило — другий заступник і організаційний реф., Рая Кейс — секретар, Оксана Бакум — діяльностевий реф., Богдан Гасюк — пресовий реф., Василь Камінський — фінансовий реф. Контрольна Комісія: Анна Процик, Володимир Бакум, Олексій Шевченко. Товариський Суд: Любомир Калинич, Марко Царинник, Наталка Хитра.

У вечері першого дня З'їзду відбувся в приміщенні Укр. Інституту Америки — Товариський Розваговий Вечір, в якому взяло участь численне місцеве студентство. Програму вечора заповнили виступи гумористів М. Понеділка й І. Керницького-Ікера, а також квартет „Каравана".

Богдан Гасюк,
прес. реф. К. П. „Зарева"

РЕЗОЛЮЦІЇ VIII-го КРАЄВОГО З'ЇЗДУ „ЗАРЕВА" в ЗДА

VIII-ий Краєвий З'їзд „Зарева" в ЗДА, який відбувся 27 - 28 листопада 1965 р. в Ню Йорку, прийняв одноголосно такі резолюції:

1. VIII-ий Краєвий З'їзд „Зарева" в ЗДА вітає:

— Їх Еміненцію Кардинала Йосифа Сліпого в повній вірі, що його старання створити Український Католицький Патріярхат і Український Католицький Університет в Римі завершаться повним успіхом;

— Їх блаженство Митрополита Української Православної Церкви в ЗДА Іоана та всіх Українських Православних Ієрархів, бажаючи успіхів у Їхніх намаганнях довести до об'єднання всіх Українських Православних Церков;

— Українську Національну Раду та Державний Центр в екзилю, заявляючи їм повну підтримку в праці для визволення України;

— Організацію Українських Націоналістів та висловлює її новообраному Проводові на чолі з Олегом Штулем - Ждановичем підтримку та найкращі побажання успіху в їхній революційній та політичній діяльності;

— Українську молодь в Україні, закликаючи її продовжувати успішно свою творчу працю для збереження самобутности українського народу та для якнайкращого розвитку його культурного життя;

— Всі молоді й студентські організації на чужині, закликаючи їх до праці над збереженням нашої молоді для української справи і для праці за визволення України.

2. VIII-ий Краєвий З'їзд „Зарева" доручає нововибраному Краєвому Проводові співпрацювати з Братніми Організаціями в напрямку скріплення та розвитку „Зарева" і згаданих організацій.

3. VIII-ий Краєвий З'їзд „Зарева" закликає все своє членство, відповідно до свого зацікавлення і знання, брати щораз активнішу участь в українському науковому, професійному, суспільно-громадському та політичному житті в ЗДА.

4. VIII-ий Краєвий З'їзд „Зарева" доручає своєму членству послідовно вивчати дійсність в сучасній Україні, а Краєвому Проводові та Управам Клітин допомагати членству у студіях тієї дійсности та вияві набутого знання.

5. VIII-ий Краєвий З'їзд „Зарева" закликає все своє членство активно співпрацювати в журналі „Зарева" — „Смолоскип" та спричинюватись до його постійного росту і розповсюджування.

6. VIII-ий Краєвий З'їзд „Зарева" стверджує необхідність зацікавлювати молодих студентів діяльністю „Зарева" та доручає Краєвому Проводові та Управам Клітин дбати про приєднування нового членства та про його інтелектуальний ріст.

7. VIII-ий Краєвий З'їзд „Зарева" закликає все своє студіююче членство активно включитись в працю українського станового студентського життя та давати всецілу підтримку Фондові Катедри Українознавства.

Президія VIII-го Краєвого З'їзду „Зарева"

Марко Царинник (предсідник), Раїса Кейс (секретар), Марійка Годованець (секретар).

Невже причина до радости?

У нашій пресі та в одному з журналів появилися в останньому часі більші статті про українку, яка стала бразилійською визначною поеткою і видала вже декілька збірок своїх поезій, написаних, очевидно, неукраїнською мовою. У статтях подається широко її життєпис професію, а теж голоси бразилійської літературної критики про її творчість. Поруч із статтями друкуються теж й поезії очевидно в перекладах на українську мову, одною нашою відомою українською поетесою.

В часі з'їзду Об'єднання українських письменників „Слово" в грудні 1955 р. в Ню Йорку на авторському вечері другого дня з'їзду виступала молоденька українка поетка із своїми таки доволі численними поезіями… англійською мовою.

В Австралії живе, як дитина недавно прибулих туди батьків українців, талановита молода поетка, яка пише свої поезії… англійською мовою, а відома наша, старшого віку поетеса чомусь перекладає їх українською мовою і ці перекладені поезії появляються чомусь у наших українських виданнях, мовляв, ось які талановиті наші діти-молодь, які в нас поетичні обдарування!

Кілька років тому в одній українській газеті в Торонті була окрема стаття про успіхи нашої молоді в літературній творчості англійською мовою — очевидно з такими ж висловами радости й вдоволення — ось які літературні таланти наші діти!

Так, це правда, літературні, а це зокрема поетичні обдарування в нас безперечні. І тільки раділи кожним талантом, але чи це причина до радости, коли ці таланти йдуть на службу не своїй, а всяким іншим літературам? І чи причина для того, щоб писати цілі життєписи поетеси, яка пише і видала чотири збірки поезій чужою мовою, але ні одної українською? І чи раділи нашим українським письменникам під час свого з'їзду, що ось молода „зміна" вже не наша зміна, що наш молодий талант не служить своїй рідній літературі? Поминаючи вже питання про те, який глузд, яка взагалі мета була вставляти в програму виступ поетки, що вже молоденькою відійшла від своєї рідної мови й літератури? І маніфестувати це явно-славно та ще й під оплески, зрештою доволі таки сконфуженої цим фактом — присутньої громади і письменників і гостей? Чи провід „Слова" думав, що робить він отим виступом?

Так, хто хоче — матиме свої аргументи — чужа школа, асиміляція, можливість вияву успіхів ітд. ітд. Все це хоч яка болюча, але правда. Як правда і те, що напевно таких випадків буде дедалі більше й більше, але чи такі випадки причина для нашої радости, а чи власне навпаки — тривоги, що ось стаємо творцями чужих літератур? І чи такі болючі випадки мають знаходити в нашій пресі та взагалі в нашому житті свою апробату та й признання? І чи апробатою та признанням таких випадків заохочуємо нашу молодь служити своїй українській культурі?

Очевидно, проблема літературної творчости чужою мовою не нова, але для поляків ніяка користь з того, що Юзеф Коженьовскі став англійським Джозефом Конрадом і як такий великою окрасою власне англійської, а не польської літератури, і ніяка для нас користь, що М. Гоголь, пишучи московською мовою, став так славою московської літератури, єдина тільки ця сатисфакція для нас, що писав твори з українською тематикою, передусім славного „Тараса Бульбу". А в поетичній творчості „нашої" бразилійської поетеси навіть і української тематики нема.

Ото ж як бути, — чи раділи нам відходом від нас, від нації української наших літературних талантів і цим чванитися в статтях у нашій пресі і журналах, а чи власне навпаки? І чи з'їзд „Слова" — це з'їзд українських письменників — синів і дочок своєї нації, що пишуть українською мовою (хочби і не на українські теми), а чи нагода і рація маніфестувати і оплескувати відхід молодої поетки від своєї української мови і літератури?

М. Сухий

Збори Відділів УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 25-го ЛЮТОГО 1966 р.

МЕЙПЕЛВУД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Згода — 272 Відд. УНС в год. 8-ій веч. в Укр. Пресвитерській залі, 36 Harrison Pl., Irvington, N. J. На порядку дня: вибір делегата на 26 Конвенцію УНС. — Т. Литвин, предс., М. Кондрат, касир, Марія Кушнір, секр.

Розшуки

Пошукую
Михайла КАПАНАЙКО,
походив з с. Постолів, повіт Лісько, син його називався Людвік Капанайко, також
Миколай Лившцький, Петро Ливіцький, Анна Ливіцька, Софія Ливіцька.
Вони походили з с. Гузели, повіт Лісько. Прошу писати на адресу:
Irena Baranyk
2019 Iowa Street
Chicago 22, Ill.

ТАРЗАН, ч. 5 578. Тарзан стріляє з лука..

Дбайливо і цільно випустив Тарзан стрілу із свого лука.

Швидка стріла досягла своєї цілі, і Нума заричав із [illegible]

Та поки мавполюд міг ще раз вистрелити, його повалив на землю стиск волохатих рамен!